

niedziela

GŁOS Z TORUNIA

NR 24 (1173) • J • ROK LX • 11 VI 2017 • TORUŃ

w numerze:

Pamięci męczenników –
76. rocznica śmierci patronów Działdowa

Dar 50 lat kapłaństwa –
ks. prał. Gerard Gromowski

MYŚL
NA TYDZIEŃ

Aby Kościół stał się jednością,
musi rozpałać w sobie
autentyczną miłość,
która jest jego mocą.

Bp Andrzej Suski

Święto obecności

Tajemnica obecności. Tajemnica miłości. Boża tajemnica, która staje się naszym udziałem. Wyraz wiary i pragnienia, aby Chrystus był obecny w całym naszym życiu. Raz w roku Jezus idzie tymi samymi ulicami i drogami, którymi codziennie zdążamy do pracy, szkoły czy sklepu, którymi pędzą samochody. To wyjątkowy moment, kiedy przestrzeń miasta albo wioski zostaje uświęcona realną obecnością Boga.

Wobec tej tajemnicy w sposób szczególny stajemy w uroczystość Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa. O tym dniu refleksji, radości, wdzięczności i uwielbienia Pana będącego z nami zawsze, papież Franciszek powiedział: „Cieszymy się dlatego, że to misterium możemy nie tylko celebrować, lecz także je uwielbiać i wyśpiewywać na ulicach naszych miast. Niech procesja wyrazi naszą wdzięczność za całą tę drogę, jaką Bóg przebył przez pustynię naszego ubóstwa, aby nas wydobyć ze stanu niewolnika, karmiąc nas swoją miłością przez sakrament Jego Ciała i Krwi”.

W święto obecności i nadziei wpatrujemy się w oblicze Pana utajonego w znaku chleba we wspólnocie Kościoła, uczestniczymy w procesjach czy koncertach uwielbienia (w Toruniu na Bulwarze Filadelfijskim 15 czerwca zaprezentuje się zespół Exodus 15). A to wszystko po to, aby upodobnić się do Mistrza przez to, że On patrzy na nas, a my na Niego.

Beata Pieczykura

Lukasz Jabłoński

Uśmiech znaczy więcej niż tysiąc słów

KOCHAĆ ŻYCIEM

EWA JANKOWSKA

Pozakwaterowaniu w miejscu przyjęcia udaliśmy się do goszczących nas rodzin z Grębocina i okolic, które otworzyły drzwi swoich domów dla pielgrzymów pragnąc przyjąć nas pod swój dach. Po kolacji zebraliśmy się w kaplicy, przygotowanej w hali sportowej Zespołu Szkół im. Jana Pawła II, na piątkowej modlitwie z adoracją

Krzyża, podczas której mogliśmy w sakramencie pokuty i pojednania powrócić do kochającego nas Ojca oraz doświadczyć Jego miłosiernej miłości i przebaczenia. Indywidualna modlitwa przy krzyżu była okazją do oddania naszego życia, trosk, niepokojów naszemu Zbawcy, aby On kierował naszymi krokami na ścieżkach życia.

Rozmowy o miłości

W sobotę po porannej Mszy św. i modlitwie podczas wprowadzenia biblijnego rozważaliśmy fragment Listu św. Pawła do Rzymian. Ks. Paweł Borowski – organizator spotkania, podczas katechezy podkreślił, że miłość

dokończenie na str. IV-V

DZIAŁDOWO

Pamięci męczenników

Z okazji 76. rocznicy śmierci patronów Działdowa abp. Antoniego Juliana Nowowiejskiego i bp. Leona Wetmańskiego 20 maja w Działdowie odbyła się uroczystość religijno-patriotyczna. Przygotowało ją działdowskie Stowarzyszenie Odnowy Chrześcijańskiej „Pamięć i Tożsamość”. Celem działania było uczczenie pamięci o wszystkich pomordowanych w niemieckim obozie Soldau w Działdowie.

Obchody rozpoczęły się na placu koszarowym przy ul. Grunwaldzkiej 5. Po przywitaniu gości przez prezesa stowarzyszenia Zenona Gajewskiego przedstawiciele samorządów, lokalnych instytucji i służb mundurowych złożyli wieńce pod pamiątkowymi tablicami błogosławionych biskupów płockich. Następnie odczytano apel poległych, a kustosz sanktuarium bł. abp. Antoniego Juliana Nowowiejskiego i bł. bp. Leona Wetmańskiego ks. kan. Marian Ofiara poprowadził modlitwę za wszystkie ofiary totalitaryzmu.

Drugą część obchodów stanowiła konferencja naukowa pt. „Jeśli Ci umilkną, kamienie wołać będą. Niemiecki obóz Soldau w Działdowie”. W auli Centrum Kształcenia Ustawicznego wystąpili: dr Adam Matyszewski z wykładem pt. „Antonii Julian Nowowiejski jako liturgista”, ks. kan. Marian Ofiara z prelekcją pt. „Obóz zagłady Soldau z uwzględnieniem duchowieństwa i osób zakonnych” oraz dr Waldemar Brenda, naczelnik delegatury IPN w Olsztynie z wystąpieniem zatytułowanym „Obóz NKWD w Działdowie”.

Patronat honorowy nad wydarzeniem objęli: senator RP Bogusława Orzechowska, wojewoda warmińsko-mazurski Artur Chojceki, marszałek województwa warmińsko-mazurskiego Gustaw Brzezina oraz burmistrz Działdowa Grzegorz Mrowiński.

Niemiecki obóz Soldau w Działdowie był pierwszym obozem założonym na ziemiach polskich oraz trzecim pod względem liczby wymordowanych w nim osób

Podczas uroczystości religijno-patriotycznej

Andrzej Reszka

duchownych. Wśród ofiar znajdowali się wspomniani błogosławieni patroni Działdowa bp Leon Wetmański i abp Antoni Julian Nowowiejski, który zginął śmiercią męczeńską 28 maja 1941 r., ale dokładne miejsce śmierci i pochówku nie jest znane. Doczesne szczątki bp. Wetmańskiego

uświęciły działdowską ziemię. Bp Andrzej Suski w jednej ze swych homilii powiedział: „Ziemia, na której przelali krew błogosławieni biskupi, jest ziemią świętą, rodzimym sanktuarium”.

Andrzej Rutecki,
sekretarz stowarzyszenia
www.pamietcozsamosc.pl

PIELGRZYMKA

Karkonosze i Czechy

Wierni z parafii pw. św. Mikołaja w Chełmży w dniach 15-19 maja uczestniczyli w parafialnej pielgrzymce w Karkonosze i do Czech. Pielgrzymi na terenie Polski odwiedzili: zamek Książ w Wałbrzychu, sanktuarium Matki Bożej Łaskawej w Krzeszowie, zamek Czocho, Jelenią Górę, Kowary, Wojanów, a także kościół św. Maternusa i Muzeum Karguła i Pawłaka w Lubomierzu. Uczestnicy wyjazdu 3 dni spędzili w Cze-

chach, zwiedzając Pragę, Skalne Miasto wraz z przepłynięciem łodzią po jeziorze Adrspackim oraz Safari ZOO w Dvůr Králové, którego szczególną atrakcją była przejażdżka safaribusem wśród dzikich zwierząt. Każdego dnia pielgrzymki miały miejsce: Msza św., konferencja, wspólna modlitwa i śpiew w czasie drogi. Przez wszystkie dni uczestnikom towarzyszył przewodnik karkonoski.

Ks. Dawid Gapiński

Grzegorz Truchanowicz

Pielgrzymi przy sanktuarium Matki Bożej Łaskawej w Krzeszowie

GRUDZIĄDZ

Jubileusz chóru

Grudziądzcy melomani spotkali się 20 maja w bazylice pw. Matki Bożej Łaskawej, by uczcić jubileusz 5-lecia Chóru Kameralnego The G Singers.

Grudziądzki amatorski Chór Kameralny The G Singers istnieje od 5 stycznia 2012 r. Powstał z inicjatywy dyrygentki Aleksandry Drozdeckiej oraz grupy przyjaciół, którzy po latach z potrzeby serca i wielkiej pasji spotkali się ponownie, aby śpiewać. Siedzibą zespołu jest Grudziądzkie Centrum Edukacji ABAK. Aktualnie w chorze śpiewają 24 osoby. Cotygodniowe, intensywne zajęcia zaowocowały debiutem chóru The G Singers na koncercie pod nazwą „Muzyka łączy pokolenia”, zorganizowanym w I LO w Grudziądzu. 5 lat to niewiele, a jednak wystarczyło, by chór uczestniczył w wielu wydarzeniach i wpisał się w kulturalny obraz Grudziądza. Od października 2012 r. The G Singers z powodzeniem bierze udział w konkur-

sach czy przeglądach chóralskich, skąd wraca z dyplomami i nagrodami. W 2013 r. otrzymał stypendium artystyczne prezydenta Grudziądza na zrealizowanie projektu „G jak Grudziądz”. Zespół wziął także udział w obchodach 20-lecia Federacji Caecilianum, gdzie wykonał m.in. Mszę Koronacyjną Mozarta. W listopadzie 2016 r. zespół nagrał płytę pt. „Kolęduj z nami”.

The G Singers zaprezentował się w Bydgoszczy, a rok temu dał koncert „Matko, która nas znasz” w Grudziądzu. Koncert jubileuszowy był także jednym z wydarzeń towarzyszących 7. Koncertom Maryjnym z Różą, które odbywają się w maju w katedrze w Bydgoszczy oraz kościołach naszego województwa. Towarzyszy im blisko tysiąc chórzystów, solistów i zespołów muzycznych wyższych uczelni, szkół muzycznych Bydgoszczy, regionu i kraju. Organizatorem wydarzeń jest Towarzystwo

Karol Otto

The G Singers wystąpił z towarzyszeniem Orkiestry Smyczkowej Państwowej Szkoły Muzycznej I i II st. w Grudziądzu

Miłośników Miasta Bydgoszczy, w tym Jerzy Derenda, z którym The G Singers współpracuje, oraz Polski Związek Chórów i Orkiestr z oddziałem w Bydgoszczy, Urząd Miasta Bydgoszczy i parafia katedralna, a także Rada Krajowa Ruchu Stowarzyszeń Regionalnych RP w Warszawie.

W klimat tajemniczości wprowadziła słuchaczy „Missa Brevis” Mariana Sawy. Chór The G Singers wykonał ją z towarzyszeniem Orkiestry Smyczkowej Państwowej Szkoły Muzycznej I i II st. w Grudziądzu. Za pulpitem dyrygentem stanął Piotr Jankowski. W drugiej części kon-

certu można było usłyszeć „Pop Messe” Wiesława Pipczyńskiego, utrzymaną w klimacie popowo-rockowo-gospelowym. Chór The G Singers wykonał tę interesującą kompozycję z towarzyszeniem Zespołu Muzyki Rozrywkowej PSM I i II st. w Grudziądzu pod kierunkiem Tadeusza Linowskiego.

W imieniu jubilata Chóru Kameralnego The G Singers dziękujemy ks. kan. Dariuszowi Kunickiemu oraz wspierającej publiczności za przybycie i wysłuchanie koncertu.

**Aleksandra Drozdecka,
Agnieszka Buczek**

ŚWIERCZYNKI

Głos na pustyni ludzkich serc

W kościele pw. Świętych Janów w Świerczynkach 14 maja po Mszy św. dziewczęta z Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej im. bł. Marii Karłowskiej w Pniewie pod kierunkiem dyrektorki s. Katarzyny Machut CSDP wystąpiły w spektaklu pt. „Głos na pustyni ludzkich serc”. Dziewczęta przyjechały na zaproszenie proboszcza ks. Piotra Stefańskiego oraz wolontariatu parafii. Do placówki trafiają z różnymi problemami. Placówka prowadzona przez Zgromadzenie Sióstr Pasterek od Opatrzności Bożej uczy i przygotowuje dziewczęta do samodzielnego życia.

Odbiorcami spektaklu byli widzowie w różnym wieku, dzieci

młodzież i osoby starsze. Głos na pustyni nawiązał do ludzkiej przemiany. Pokazał, że nie ma życia, w którym nie byłoby bólu, smutku, łez, cierpienia, uzależnienia, ale nawoływał również, byśmy potrafili w odpowiednim momencie zrzucić ciemne okulary i usłyszeć głos proroka. Ten głos woła do twojego i mojego serca i pragnie, aby nasze oczy zaczęły widzieć, a uszy zaczęły słyszeć wołanie prawdy i miłości; to głos, który chce, byśmy zaczęli słuchać słów Boga i dostrzegać światło zbawienia.

Dziewczęta otrzymały brawa, kwiaty, słodkości i podziękowania. Dziękujemy s. Katarzynie

Archiwum autorki

Wykonawczynie spektaklu z ks. Piotrem Stefańskim i inicjatorką spotkania Katarzyną Umińską

za przygotowanie spektaklu. Wszystkim siostrzom z placówki dziękujemy za trud włożony w wychowanie podopiecznych, bo to, że znalazły i poczuły wyciągniętą w ich stronę rękę, która ich dotyka, by były gotowe do

powstania i do życia, wyniosły właśnie z placówki. Dziękujemy proboszczowi ks. Piotrowi Stefańskiemu za zaproszenie i zbiórkę pieniężną na potrzeby placówki.

Katarzyna Umińska

Uczestnicy spotkania podczas warsztatów „Kochaj i działaj”

Pora na wzmocnienie ciała

KOCHAĆ ŻYCIEM

dokończenie ze str. I

do Boga i drugiego człowieka wyraża się otwartym sercem. Nie można mylić miłości z jej namiastkami, ani zastępować jej półśrodkami. Nasza miłość musi być pełna i prawdziwa, przejawiać się nie tylko w słowach, ale też w czynach.

Po wprowadzeniu biblijnym zostaliśmy podzieleni na małe grupy dyskusyjne i udaliśmy się na spotkanie, aby wymienić się myślami i doświadczeniami związanymi z tematem miłości. Odpowiadaliśmy sobie na pytanie: Co przeszkadza nam prawdziwie kochać? Dzieliłiśmy się swoimi doświadczeniami miłości oraz szukaliśmy konkretnych przykładów, w jaki sposób możemy nieść miłość tam, gdzie jej brak lub jest jej wciąż za mało.

Po południu w hali sportowej odbyło się spotkanie z ks. Józefem Walusiakiem z Bielska-Białej, założycielem pierwszego w Polsce chrześcijańskiego ośrodka leczenia uzależnień osób nieletnich, hosteli dla uzależnionych oraz fundacji „Nadzieja”

w Bielsku-Białej. Ks. Józef przybył na spotkanie razem z Pawłem, dawnym wychowankiem wyzwolonym z nałogu narkotykowego. Opowiadali o codziennym życiu w ośrodku, o sposobach, jakie stosują, aby pomóc młodym ludziom uwolnić się od nałogów i uczyć ich życia w czystości. Terapia miłością – to główny nurt ich działań, polegający nie na ciągłym karceniu i rygorze, ale na obdarowywaniu miłością każdego z podopiecznych. Im ktoś jest bardziej pogubiony w swoim życiu, tym więcej ciepła i miłości potrzebuje.

Czyny miłości

Po tym ciekawym spotkaniu kolejnym punktem programu były warsztaty artystyczne pod hasłem: „Kochaj i działaj”, podczas których wykonywaliśmy rękodzieła. Przygotowane rzeczy sprzedawaliśmy kolejnego dnia na Jarmarku Miłosierdzia. Była to dla nas okazja do dzielenia się swoimi talentami, wspólnej pracy

i pełnienia uczynków miłosierdzia, ponieważ dochód ze sprzedaży dzieł przeznaczony został na pomoc dla naszej koleżanki Ani Bicz, która walczy z chorobą nowotworową, oraz jej rodziny. Mając ten cel w sercach, wszyscy z zaangażowaniem i radością wykonywaliśmy ozdobne butelki, świeczniki, kartki, koraliki, świeczki oraz ozdabialiśmy kamienie. Był to wyraz tego, że młodzi ludzie o miłości nie tylko chcą mówić i słuchać, ale chcą się miłością dzielić i nieść ją innym ludziom.

W sobotni wieczór spotkaliśmy się w kaplicy na modlitwie z liturgią światła. Śpiew kanonów z Taizé wypełniał to miejsce, a zapalone świece podkreślały uroczysty charakter spotkania z Panem.

Dzielić się miłością

W niedzielę uczestniczyliśmy wraz z goszczącymi nas rodzinami i parafianami z Grębocina i okolic w Eucharystii, by podzię-

kować za ten wspaniały czas doświadczania miłości i dzielenia się nią. Przed kościołem od poranka trwał Jarmark Miłosierdzia, na którym można było kupić piękne rzeczy, ręcznie wykonane przez uczestników spotkania oraz parafian i osoby chcące pomóc Ani. W to dzieło zaangażowały się dodatkowo różne wspólnoty, grupy, osoby indywidualne, rodziny, dzieci, a także osoby konsekrowane i kapłani. Było to piękne świadectwo, jak niewiele trzeba, aby pokazać drugiemu człowiekowi, że się go kocha – wystarczy poświęcić swój czas, podzielić się swoimi zdolnościami lub zwykłym uśmiechem czy małym gestem.

Na zakończenie wszyscy spotkaliśmy się na pikniku, by spędzić ostatnie wspólne chwile przed odjazdem do swoich domów. Był to czas przepełniony tańcem, radością, zabawą i rozmowami.

Spotkanie Młodych w Grębocinie było bardzo dobrą okazją do chwilowego odejścia od swojej

Podczas spotkania nie zabrakło dobrej zabawy

Jarmark Miłosierdzia

Modlitwa śpiewem kanonów wzmacniała ducha

codzienności, poukładania jej, skupienia się na Bogu i Jego Słowie. Był to czas modlitwy, ciszy, połączonych śpiewem pięknych kanonów, oraz spotkaniem z drugim człowiekiem. Hasło „Kochaj i powiedz to swoim życiem” zakorzeniło się głęboko w naszych sercach i motywuje do czynienia dobra w codziennym życiu.

Ewa Jankowska

Wśród uczestników spotkania były Natasha i Helena z Niemiec (druga i trzecia od lewej)

GRUDZIĄDZ

Pokolenie JP II

Jak w każdy trzeci piątek miesiąca, tak i teraz w parafii pw. Niepokalanego Serca Najświętszej Maryi Panny w Grudziądzu, 19 maja młodzież zgromadziła się na spotkaniu z cyklu „Pokolenie JP II”.

Okazja ku temu, by spotkać się tego dnia u marianów, była szczególna. Dzień wcześniej urodziny obchodzili św. Jan Paweł II – patron spotkań grudziądzkiej młodzieży oraz bł. o. Stanisław Papczyński – założyciel polskiego Zgromadzenia Księża Marianów. Uczestników powitał ks. Roman Grzona MIC, po czym wszyscy odśpiewali „Barkę”. Tematem tegorocznego cyklu są owoce Ducha Świętego. Jako wprowadzenie do zagadnienia wstrzeżliwości odtworzono krótki film o skutkach jej braku w życiu

Małgorzata Borkowska

Młodzież z Gimnazjum nr 7 w Grudziądzu opowiada o działaniu Ducha Świętego w życiu człowieka

człowieka. Młodzież z Gimnazjum nr 7 w Grudziądzu w dialogach przybliżyła, jak doświadczamy w swoim życiu wcześniej wspomnianego owocu Ducha Świętego.

Zgromadzeni odmówili litanię do bł. o. Stanisława Papczyńskiego MIC, a następnie adorowali jego relikwie. Na zakończenie w salce parafialnej odbyła się agapa.

Małgorzata Borkowska

Kolejne spotkanie z cyklu „Pokolenie JP II” odbędzie się 16 czerwca o godz. 19.30 w parafii pw. św. Józefa Oblubieńca w Mniszku

ZAPRASZAMY

Koncert uwielbienia

W uroczystość Bożego Ciała 15 czerwca od godz. 18 na Bulwarze Filadelfijskim w Toruniu (scena na Wiśle) odbędzie się Koncert Uwielbienia z udziałem zespołu Exodus 15, który od wielu lat wykonuje muzykę chrześcijańską na bardzo wysokim poziomie artystycznym. Koncert jest wartościową propozycją spędzenia wolnego czasu nie tylko dla młodych, lecz także całych rodzin. Będzie także wspaniałą okazją do promowania kultury chrześcijańskiej i muzyki religijnej jako formy ewangelizacji. Koncert jest adresowany do mieszkańców Torunia oraz wszystkich mieszkańców regionu i diecezji.

Patronat honorowy nad wydarzeniem objęli: biskup toruński Andrzej Suski, o. Bernard J. Marciniak, minister provincialny prowincji św. Franciszka z Asyżu, wojewoda kujawsko-pomorski, marszałek województwa kujawsko-pomorskiego, prezydent Torunia. Patronat medialny objął „Głos z Torunia”, toruńska edycja „Niedzieli”.

Konferencja Alpha

17 czerwca (sobota) w Centrum Dialogu im. Jana Pawła II w Toruniu (pl. Felichowskiego 1) odbędzie się Regionalna Konferencja Szkoleniowa Alpha. Konferencja rozpocznie się o godz. 9 i potrwa do godz. 18.30. W czasie szkolenia będzie można dowiedzieć się, jak prowadzić Alpha (np. dla dorosłych lub studentów), a także Alpha dla Młodzieży, Alpha w Więzieniu oraz Kurs Małżeński. Koszt udziału w konferencji to 25 zł. Szczegóły i zgłoszenia udziału w konferencji na stronie internetowej szkolenia: alphapolska.org/torun.

Studium Muzyki Kościelnej

Studium Muzyki Kościelnej Diecezji Toruńskiej im. G.G. Gorczyckiego ogłasza nabór na rok szkolny 2017/2018. Nauka w studium odbywa się na dwu kierunkach – organista, kantor. Kandydaci w dniu inauguracji winni przedstawić następujące dokumenty: podanie, opinię księdza proboszcza, świadectwo maturalne – jeżeli nie ma, to ostatnio uzyskane świadectwo szkolne, ewentualny dyplom lub świadectwo szkoły muzycznej, 3 zdjęcia oraz wpłacić 200 zł. Wymienione dokumenty można też przysyłać na adres: Studium Muzyki Kościelnej Diecezji Toruńskiej, Kuria Diecezjalna Toruńska, ul. Łazienna 18, 87-100 Toruń. Inauguracja roku odbędzie się w sobotę 9 września o godz. 9 w siedzibie Studium Muzyki Kościelnej Diecezji Toruńskiej w Toruniu, przy ul. Jodłowej 13 (Rubinkowo I). Dodatkowe informacje można uzyskać na stronie: www.muzyka.diecezja.torun.pl bądź u dyrektora studium: tel. 603-943-694.

Ks. dr Mariusz Klimek,
dyrektor Studium Muzyki Kościelnej
Diecezji Toruńskiej

Ks. prał. Gerard Gromowski przewodniczy Mszy św. z okazji złotego jubileuszu kapłaństwa

DAR 50 LAT KAPŁAŃSTWA

Chyba po raz pierwszy nie wiem, jak wyrazić moją wdzięczność wobec dobra, które otrzymałem z okazji mojego jubileuszu 50-lecia kapłaństwa, które obchodziłem 20 maja w Lisewie. Moc, wiem, skutecznych życzeń; bo wraz z nimi była Wasza modlitwa. Były życzenia, ale nie tylko, więc powiedzcie, jak wyrazić Wam wdzięczność? Ależ już wiem, łączy nas modlitwa, szczególnie ta różańcowa, o którą tak nas prosiła Matka Boża w Fatimie. Więc będę się za Was bardzo modlił, bo to najcenniejsza i najskuteczniejsza forma wdzięczności.

Jubileusz 50-lecia mego kapłaństwa zobowiązuje mnie do szczególnej wdzięczności Panu Bogu za dar życia i kapłaństwa oraz Kościołowi i jego duszpasterzom, którzy stanęli na drodze mojej duszpasterskiej służby i pozostawili głęboki ślad w moim życiu kapłańskim i pracy duszpasterskiej.

Szczególnie muszę wspomnieć św. Jana Pawła II, który 50 lat temu został kardynałem, a ja właśnie wtedy, przed 50 laty, poznałem osobiście kard. Karola Wojtyłę, siedząc przy nim jako sekretarz przy prezydialnym stole na pierwszym zjeździe kustoszów sanktuariów maryjnych na Jasnej Górze. Zjazd ten zwołał Prymas Tysiąclecia kard. Stefan Wyszyński, który poprosił mnie, neoprezbitera, właśnie wtedy, bym sekretarzował na tym zjeździe. Po roku, a więc 49 lat temu, kard. Karol Wojtyła przybył do Piaseczna na koronację Matki Bożej

Królowej Pomorza, w której jako wikariusz brałem bezpośredni udział.

Muszę wspomnieć z wdzięcznością ks. prał. Henryka Szumana, którego proces beatyfikacyjny toczy się w Rzymie, a który 6 stycznia 1934 r. udzielił sakramentu małżeństwa moim rodzicom, i bp. nominata Franciszka Sawickiego, wielkiego uczonego, który ochrzcił mnie w pelplińskim kościółku. Muszę wspomnieć z wdzięcznością także bp. Kazimierza Kowalskiego, który 50 lat temu udzielił mi święceń kapłańskich, i bp. Bernarda Czaplińskiego, który posłał mnie przed 38 laty na pierwszą samodzielną placówkę do Opalenia. Wspominam także bp. Mariana Przykuckiego, który zaufał mi i przysłał 28 lat temu do szczególnej parafii z wyjątkowymi i przyjaznymi ludźmi – Lisewa.

Nadzwyczaj ciepło myślę o naszym diecezjalnym biskupie Andrzeju, któremu dziękuję także za kazanie wygłoszone na moim jubileuszu.

Jakże nie wspomnieć przy tej okazji szczególnie o powierzonych mojej opiece członkach i członkiniach Żywego Różańca oraz wspólnocie osób niewidomych w całej naszej diecezji. Jakże wiele życzliwości i modlitwy doświadczyłem z Waszej strony szczególnie podczas naszych pielgrzymek.

O tym otrzymywanym przez 50 lat dobru nigdy nie zapomnę.

Ks. prał. Gerard Gromowski

NOWE MEDIA I WYCHOWANIE

W Centrum Dialogu im. Jana Pawła II w Toruniu 20 maja odbyły się warsztaty i konferencje pt. „Nowe media i wychowanie”, w których uczestniczyło ponad 50 osób z terenu diecezji toruńskiej. Prowadzącymi zajęcia byli: Małgorzata Więczkowska – pedagog i medioznawca, s. Elżbieta Sozańska USJK – pedagog i ks. Andrzej Kowalski – katechetyk. Wykłady oraz warsztaty tematyczne cieszyły się ogromnym zainteresowaniem, co przełożyło się na aktywne zaangażowanie i współtworzenie zajęć.

Przed wszystkim uświadomiliśmy sobie, że nowe media są obecne w codziennym życiu na tyle, że zmieniły sposób komunikowania i myślenia nas, dorosłych, a tym bardziej młodego pokolenia, które urodziło się, a zatem w sposób naturalny weszło bez zahamowań w świat cyfrowy. Jak podkreśliła kujawsko-pomorski wicekurator oświaty w Bydgoszczy Maria Mazurkiewicz, nowe media i technologie komunikacyjne możemy porównać do narzędzi kuchennych: można z nich zrobić dobry użytek, ale też wyrzucić nimi krzywdę. To od samego użytkownika zależy w dużej mierze cel

i wartość ich użycia. Nowe media zatem są szansą dobrego rozwoju i komunikacji, a także realnym zagrożeniem, czego doświadczają rodzice i edukatorzy na co dzień zmagający się ze zjawiskami uzależnień od telefonów czy portali społecznościowych szczególnie w sytuacji, gdy zabraknie synergicznego działania na rzecz pogłębiania edukacji medialnej wszystkich środowisk wychowawczych, w których przebywa i wzrasta dziecko.

Naszemu spotkaniu towarzyszyło przeświadczenie, że nie jest możliwe prawdziwe wychowanie bez obecności wychowawców, którzy towarzyszą i prowadzą dzieci i młodzież w odkrywaniu świata. W tym procesie nowe media nigdy nie zastąpią odpowiedzialnych dorosłych. Potrzebujemy dobrze wykorzystywać te nowe narzędzia, które i tak są w użyciu, aby wzbudzić zaangażowanie wśród dzieci i uczniów. W edukacji medialnej bowiem nigdy nie chodzi o to, aby technologie postawić w centrum, lecz osobę ludzką w jej integralnym rozwoju i potrzebach, uwzględniając różne trudności, pęknięcia i zagrożenia.

W trakcie zajęć poruszone zostały następujące zagadnienia:

Uczestnicy zajęć z s. dr Elżbietą Sozańską USJK

Mateusz Bartkowski

modele wychowawcze w Europie, smartfony i tablety – szansa, czy zagrożenie, gadżetomania, przeżywanie poczucia winy u dzieci i młodzieży, fenomen pokemona: struktura, działanie i konsekwencje pedagogiczne, konieczność edukacji medialnej w rodzinie, szkole i społeczeństwie, LearningApps i Edmodo jako przykłady aplikacji internetowych do wykorzystania w dydaktyce.

Warto nadmienić, że organizatorami spotkania byli: Polskie Towarzystwo Teologiczne, Toruński Ośrodek Doradztwa

Metodycznego i Doskonalenia Nauczycieli, Wydział Katechetyczny Kurii Diecezjalnej Toruńskiej, Wyższe Seminarium Duchowne Diecezji Toruńskiej, przy pomocy Wydziału Edukacji Urzędu Miasta Torunia i Centrum Dialogu im. Jana Pawła II w Toruniu.

Wszystkim organizatorom, a nade wszystkim uczestnikom twórczego spotkania dziękujemy za zainteresowanie, zaangażowanie i odpowiedzialność w dziele wychowywania młodego pokolenia.

Ks. Andrzej Kowalski

Z NOCY W MOC

W Centrum Dialogu im. Jana Pawła II w Toruniu 21 maja odbył się koncert zespołu Z nocy w Moc. Grupa muzyczna złożona z amatorów oraz profesjonalnych muzyków wspólnie tworzy od 2004 r. Podczas koncertu zespół zaprezentował utwory oparte na wierszach Karola Wojtyły, który jest dla nich inspiracją do dzielenia się wiarą i dawania świadectwa w dzisiejszym często zabieganym świecie. Koncert był zachętą do zatrzymania się

oraz refleksji nad twórczością i osobą wielkiego Polaka św. Jana Pawła II, który jest patronem naszego województwa. W hołdzie św. Janowi Pawłowi II wszyscy obecni na spotkaniu, modląc się, odśpiewali „Barkę”. Zespół, koncertując, promuje swoją najnowszą płytę „Magnificat”, która została wydana z okazji jubileuszu 25-lecia diecezji toruńskiej oraz w podziękowaniu za posługę bp. Andrzeja Suskiego.

Ewa Jankowska

Podczas koncertu zespół promował płytę „Magnificat”

Ewa Jankowska

DUCHOWNI DIECEZJI CHEŁMIŃSKIEJ (129B)

PODDANY WOLI BOŻEJ (2)

Po 2 latach posługi kapłańskiej ks. Franciszka Ostrowskiego w Grodzicznie sutannę zamieniono mu na pasiak, a nazwisko na numer obozowy. Zmarł w Dachau skutkiem wyniszczającej pracy. Ufamy, że krzepił go wiara w sens cierpienia znoszonego „w poddaniu się woli Bożej”

WOJCIECH WIELGOSZEWSKI

Aresztowany na początku listopada 1939 r. trafił do więzienia w Lubawie, a kilka dni później do klasztoru Karmelitów w Oborach. Razem z 55 księżmi z diecezji płockiej i chełmińskiej spędził tam część srogiej zimy 1940 r. W nieogrzewanych celach dokuchał chłód, jednak bardziej doskwierało poczucie niepewności.

Cierpimy dla Boga

W rodzinnych zbiorach zachowały się 3 listy stamtąd. „Urozmaicenia nam nie brak”, donosił ogólnie, bacząc na czujne oko cenzora. Otwartym tekstem pisał o sprawach duchowych: „Raduję się, że mogę odprawiać Mszę św., modłę się w niej za Ciebie, za wszystkich potrzebujących.

niedziela głos z Torunia

Ks. Paweł Borowski
(redaktor odpowiedzialny)
współpraca: Joanna Kruczyńska
ul. Łazienna 18, 87-100 Toruń
tel. 56 622 35 30 w. 39
fax 56 621 09 02
e-mail: torun@niedziela.pl
Dyżury: od poniedziałku do piątku
w godz. 9-13
Redakcja częstochowska:
Beata Pieczykura
tel. 34 369 43 85

W górę serca! Trzeba tylko cierpienie znieść w poddaniu się woli Bożej” – pisał 6 stycznia 1940 r. do siostry Marii ukrywającej się u krewnych w Brzoziu Polskim. Pocieszał: „dla wspólnej idei cierpimy, szczególnie jeżeli dla Boga”.

22 lutego 1940 r. wraz z 14. współbraćmi został przewieziony do więzienia w Grudziądzu, a stamtąd 5 marca do obozu Stutthof. W jednym ze świadectw o tamtejszym „przedpieklu” czytamy: „[Inteligencja i księża] musieli wykonywać najcięższe prace i to biegiem. Bito ich i maltretowano w wyjątkowo brutalny sposób” (Wacław Mitura, „Wspomnienia więźnia Stutthofu”, Warszawa 1978). Ks. Ostrowski pracował przy stawianiu budowli komendantury, o czym świadczy odnaleziony w 2010 r. podczas remontu dachu dowód osobisty, który schował pod belką.

Następnym etapem więziennej drogi ks. Franciszka było Sachsenhausen, dokąd trafił 10 kwietnia w gronie ok. 160 księży, w tym 98 z diecezji chełmińskiej. Ogólnie przez obóz przewinęło się 551 duchownych (Kazimierz Frąckowski, „Bramy cierpienia”, Toruń 2006), których traktowano ze szczególnym okrucieństwem, połączonym ze znęcaniem się psychicznym. Z końcem

roku przygotowano dla księży wydzieloną strefę w bawarskim Dachau.

Więzień nr 22584

14 grudnia przekroczył bramę najstarszego niemieckiego lagru. Zachowały się 3 jego listy stamtąd, napisane po niemiecku, ogłędne ze względu na cenzurę. 19 października 1941 r. informuje o spotkaniu, zapewne wzruszającym, z ks. Oskarem Hermańczykiem, proboszczem z rodzinnego Rumiana, którego latem następnego roku czekała śmierć w komorze gazowej w zamku Hartheim k. Linzu, dokąd trafił z Dachau w transporcie inwalidów. Ks. Franciszek z początku pracował w stolarni, gdzie warunki były znośne, jednak w 1942 r. został skierowany do produkcji amunicji, co okazało się dla niego zabójcze. 12 września ks. Adam Kozłowiecki (jezuita, późniejszy kardynał) napisał o współwięźniu: „Ks. Franciszek Ostrowski (...) jest w bardzo kiepskiej skórze. Jestem przekonany, że ma gruźlicę, a został przydzielony do pracy przy szlifierce, gdzie unosi się pełno pyłu. Ta praca go dobieje” („Ucisk i strapienie”, Kraków 2012). Ks. Franciszek odszedł do Pana 8 czerwca 1943 r. Był przedostatnim pomorskim kapłanem

Dowód osobisty ks. Franciszka Ostrowskiego (1912-43) znaleziony po 70 latach

Muzeum Stutthof w Sztutowie

zmarłym w Dachau. Jego jedyny brat Tadeusz został rozstrzelany przez Niemców w 1940 r. k. Krakowa, a kuzyn ks. Kazimierz Kalisz 11 listopada 1939 r. spoczął w dole śmierci w Piaśnicy. Wszyscy mieli po 31 lat.

Pamięć

Ofiarę śmierci ks. Ostrowskiego i kapłanów związanych z Rumianem przypomina tablica umieszczona w kruchcie kościoła, w którym został ochrzczony. W Grodzicznie jego nazwisko zostało wyeksponowane na znajdującej się pod chórem tablicy upamiętniającej 63 wywodzące się stąd ofiary wojny. 22 września 1996 r. odsłonięcie tego znaku pamięci ufundowanego przez parafię i Radę Gminy poprzedził symboliczny pogrzeb, któremu przewodniczył ówczesny proboszcz ks. Henryk Piotrowski. W uroczystym pożegnaniu wzięło udział 5 siostr ks. Franciszka. ■

Dziękuję za pomoc Ewie Cieślak-Wróbel, siostrzenicy ks. Ostrowskiego, dr Danucie Drywie, kierownik Działu Dokumentacji w Muzeum Stutthof w Sztutowie, oraz proboszczowi ks. kan. Henrykowi Rychertowi i ks. Przemysławowi Syrkowskiemu z parafii bohatera artykułu w Grodzicznie